

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2006-433

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Kitunen, Eero			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Ylhäältä johdetut : uusi ihminen Neuvostoliitossa ja Saksassa maailmansotien välisenä aikana			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-09-11	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 128 s., 3 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä pro gradu -tutkielmassa tarkastellaan, minkälaisia olivat Stalinin Neuvostoliiton ja Hitlerin Saksan ihanneihmiset, niin sanotut uudet ihmiset. Aihetta lähestytään kysymällä, minkälaisia henkisiä ja fyysisiä ominaisuuksia heillä oli sekä minkälainen aatteellinen traditio uuden ihmisen taustalla oli. Seikkaperäistä vertailua ihmiskuvien eroista ei tehdä. Sen sijaan Neuvostoliiton ja Kolmannen valtakunnan ihmiskuvat asetetaan vastakkain, jolloin ilmenevät niitä selvemmin yhdistävät piirteet.</p> <p>Alkuperäislähteinä ovat olleet Neuvostoliiton ja kansallissosialistisen Saksan johtajien kirjoitukset ja puheet sekä aikalaiskirjallisuus. Niiden tukena oleva kirjallisuus on koostunut lähinnä tutkimuskirjallisuudesta.</p> <p>Ajatus uudesta vallankumouksellisesta ihmisestä muotoutui Venäjällä 1800-luvun puolivälistä lähtien. Tälle ihmiselle oli ominaista, että hän oli vallankumouksen vuoksi valmis uhraamaan itsensä lisäksi kenet tahansa. Venäjän sisällissodan aikana kehittyi ajatus bolševikkisankarista, nahkatakki miehestä, joka symboloi rationaalisesti organisoidun yhteiskunnan syntyä. Sisällissodan jälkeen Neuvostoliiton valtasi kollektivistinen innostus, jolloin yksilöllistä sankaruutta jopa vähäteltiin. Stalinin valtakausi merkitsi paluuta perinteisempiin arvoihin ja esimerkkityöläisten, kuten stahanovilaisten avulla pyrittiin kannustamaan ihmisiä kilpailemaan työn tuottavuudesta. Neuvostoihmisten saavutukset olivat kuitenkin viimekädessä kommunistisen puolueen ja Stalinin ansiota.</p> <p>Kansallissosialistisessa ihmisessä korostuivat maskuliiniset ja militaristiset piirteet. Erityisesti Kolmannen valtakunnan ihmisihanteeseen vaikutti ensimmäisen maailmansodan suurtaistelujen synnyttämä myytti uudesta sotilaasta. Kansallissosialismi nosti ihmisen fyysiset ominaisuudet henkisten edelle: tärkeintä oli hyvä ruumiillinen kunto. Se osoitti ihmisen tahtoa ja kykyä palvella johtajaansa ja kansaansa.</p> <p>Olenneisinta uusissa neuvostoihmisissä ja kansallissosialistisissa ihmisissä oli, että he olivat valmiita uhraamaan itsensä valtion puolesta. Uusi ihminen ymmärsi, ettei johtajan käskyjen viitoittamalle suunnalle ollut vaihtoehtoa. Se, joka ei ollut lojaali johtajaa kohtaan, tapettiin tai toimitettiin vankileirille. Eräässä mielessä vankileiri, ja nimenomaan siellä syntynyt musulmaanin hahmo, konkretisoi uuden ihmisen abstraktin idean: vankileirin uusi ihminen, musulmaani, oli ihminen vailla persoonallisuutta ja vailla tahtoa. Vankileirin ulkopuolella uusi ihminen taas oli persoonaton ihminen, joka tahtoi työskennellä ja taistella kommunistisen yhteiskunnan tai tuhatvuotisen valtakunnan puolesta. Uuden ihmisen tahto ei kuitenkaan ollut hänen omaansa, vaan se oli ylhäältä päin ohjattua.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>uusi ihminen ihanteet - ihmiskuva Neuvostoliitto Saksa totalitarismi</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			